

System postpenitenciá rní péče v ČR.

Je to specifická oblast soc. péče o člověka, který prošel trestním řízením nebo ochranným léčením a ochrannou výchovou.

Je to určitá dílčí nabídka sociální služby, představující maximálně prevenci, tj. prevenci recidivy trestné činnosti.

Její obsah je vždy určen sociální politikou státu, ve které se odráží i postoj k jedincům – snaha o integraci do společnosti.

Podílí se na dosažení nápravy odsouzeného po propuštění z VTOS:

- pomoc při hledání pracovního zařazení

- pomoc při zprostředkování ubytování

- finanční podpora

- pomoc při začlenění se do společnosti

- sociálně výchovné a poradenské působení

Subjekty kontinuální soc. péče:

SOCIÁLNÍ PRACOVNÍK – pracovník vězeňské služby

-zpracovává sociální anamnézu pro účely resocializace

SOCIÁLNÍ KURÁTOR

pracovník okresního nebo obvodního úřadu, který poskytuje ranou sociální péči a pro dospělé pomoc jedincům ve fázi vyšetřování vazebního i nevazebního

- zmírňuje sociální důsledky pobytu ve vazbě
- spolupracuje se sociálním pracovníkem věznice
- připravuje odsouzeného na život v extrémních podmínkách

DALŠÍ SUBJEKTY

STÁTNÍ

- speciální školní zařízení
- státní zdrav. instituce určené pro ochranné léčení
- úřady práce, správy soc. zabezpečení

NESTÁTNÍ

- církevní a charitativní sdružení (Červený kříž, Naděje, Armáda spásy, Azylové domy, Domy na půl cesty)

z VTOS (výkon trestu odnětí svobody)

Závisí na podmínkách do kterých se vrací:

- na motivaci k bezúhonnému životu ,
- na adaptační kapacitě osobnosti,
- na event. poruchách osobnosti.

V adaptační fázi dochází často k recidivě krim. chování. Je to způsobeno „šokem ze svobody“

Jako perspektivní se jeví :

- mladí,
- prvotrestaní,
- bez poruch chování v anamnéze, (záškoláctví, útěky, kontakt s policií)
- po krátkodobém trestu (nenastala prizonizace)
- s bohatšími a nenarušenými vazbami (dobré soc. zázemí)
- s pevnými a kvalitními pracovními návyky (setrvat bez absenci delší dobu v zaměstnání)
- dobře motivovaní při současné absenci poruch osobnosti či psychopatologie obecně (alkohol, drogy, sex. deviace)

Poruchy socializace, možnosti její nápravy ve VTOS

Pojmy

PROSOCIÁLNÍ chování – ztotožní se s obecně platnými normami. Pozitivní soc. chování.

DISOCIÁLNÍ chování – rozchází se s normami následkem pokřivených hodnot a soc. vztahů. Je to chování nepřizpůsobivé, nepřiměřené, avšak bez výraznější agrese.

ASOCIÁLNÍ chování – je v rozporu se společenskou morálkou, nedosahuje ještě intenzity ničení hodnot, jedinec se vylučuje ze společnosti (záškoláctví, alkoholismus, drogová závislost) často přerůstá v chování antisociální.

ANTISOCIÁLNÍ chování – je nepřátelsky zaměřeno vůči okolí. Kriminální sklony v chování, přijímá kriminální normy a identifikuje se s kriminální populací.

Pro korektivní socializaci ve VTOS je nutná penitenciární diagnostika, je nutné vědět o jakou osobnost odsouzeného jde : kriteriem typologie je orientace normativního systému osobnosti

(vstupní vyšetření, průběžné a výstupní)

Cíle terapeutických programů

Stimulovat rozvoj sociálních dovedností nutných k reintegraci odsouzeného do společnosti. U prvotrestaných je možnost korektivní socializace dobrá u recidivistů téměř vyloučena.

1. sociálně psychologický výcvik

Osvojení dovedností k hodnotnému interpersonálnímu styku, sebepoznání, rozvoj kooperativních dovedností, komunikačních – probíhá ve skupině.

2. psychologické poradenství

Řešení obecných i konkrétních problémů odsouzených zvláště v zaměstnání, partnerských vztazích, výchově dětí, vzdělávání. Cílem je stimulovat vývoj schopností klienta řešit problémy.

3. psychoterapie

Aplikace psychoterapie v procesu korektivní socializace.

4. psychologická intervence v krizi

Intenzivní krátkodobý terapeutický zákrok psychologa v akutní situaci (autoagrese, vzpoury, rukojmí).

Zaměření psychologie, pedagogiky a sociální práce :

- edukační (vzdělávací)
- volnočasové (kroužky)
- pracovní
- tréninkové a psychoterapeutické techniky
- kontakt s vnějším prostředím (extramurální)